HÖGSKOLAN DALARNA
Rektor

2014-11-18

DUP 2014/684/30

Utredning ang. anmälan om sexuella trakasserier

[redacted] har den 21 augusti 2014 anmält akademichef [redacted] för sexuella trakasserier. Advokat Christian Olofsson, von lode advokat ab, har på Högskolans uppdrag utrett [redacted] anmälan.

Genomförd utredning har kommit fram till att [redacted] inte blivit utsatt för sexuella trakasserier. Högskolan Dalarnas egen bedömning sammanfaller med utredarens och personalchefen föreslår därför rektor att fatta beslut i enlighet med vad utredningen kommit fram till.

Beslut

Rektor beslutar att

- att några ytterligare åtgärder med anledning av [redacted] anmälan om sexuella trakasserier inte ska vidtas.

Ärendet föredrogs av personalchefen

Marita Hilliges
Rektor

Pia Berg
Föredragande

Delges

- [redacted]
- [redacted]
- Personalchef
- Diariet

von lode advokat

PROMEMORIA

Till: Pia Berg, Högskolan Dalarna

Från: Christian Olofsson, von lode advokat

Datum: 21 oktober 2014

Ämne: Utredning av anmälan om sexuella trakasserier

---

1 INLEDNING

Jag har av Högskolan Dalarna ombetts att dels utreda en anmälan om sexuella trakasserier. Utredningen och mina slutsatser redovisas i denna promemoria tillsammans med mina rekommendationer. Syftet med promemorian är att ge Högskolan Dalarna ett underlag för att ta ställning till respektive anmälan samt för att avgöra om ytterligare åtgärder bör vidtas.

2 SAMMANFATTNING OCH REKOMMENDATION

2.1 Enligt min bedömning har det inte framkommit något som ger anledning att anse om mer trovärdig än när det hans uppgifter om att han utsatts för närmanden eller anspelningar av sexuell natur.

2.2 Det är tydligt att och idigare har haft en vänskaplig och kamratlig relation, vilket har präglat deras kontakter. Även om uppfattat agerande som kränkande eller obehagligt kan man inte utgå från att skulle ha förstått detta med mindre än att han sagt ifrån eller konfronterat henne. Det har han inte gjort. Det är därför min bedömning att inte utsatts för sexuella trakasserier.

2.3 Mot denna bakgrund finns det inte enligt diskrimineringslagen någon skyldighet för Högskolan att vidta några åtgärder för att förhindra fortsatta trakasserier. Högskolan bör dock, som ett led i Högskolans systematiska arbetsmiljöarbete, vidta åtgärder för att säkerställa en god arbetsmiljö för de inblandade personerna.

2.4 Jag rekommenderar att Högskolan erbjuder både och
under ledning av en tredje opartisk person med syfte att de ska få tala om hur de upplevt vad som har skett, att de ska få en ökad medvetenhet om hur de uppfattas samt att de gemensamt ska få möjlighet att hitta en ömsesidigt godtagbar lösning på hur de i fortsättningen ska förhålla sig till varandra på arbetsplatsen.

2.5 Både och har under utredningen förklarat sig villiga att delta i sådana samtal.

3 RÄTTSLIGA REGLER

Diskriminerande trakasserier

3.1 Trakasserier är enligt diskrimineringslagen handlingar, beteenden eller bemötanden som kränker den utsattes värdighet på ett sätt som har anknytning till en diskrimineringsgrund. Sexuella trakasserier är enligt diskrimineringslagen ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Det kan vara fråga om fysiskt, verbalt eller annat uppträdande. Handlingarna eller bemötandet ska innebära missgynnande i form av skada eller obehag som kränker den enskildes värdighet. Helt bagatellartade skillnader i bemötande är inte trakasserier, men ett handlingssätt eller bemötande som isolerat framstår som harmlöst kan övergå till att bli trakasserande när det upprepas och den drabbade klargör att beteendet är kränkande.

3.2 Det är den utsatte som avgör om beteendet eller handlingen är oönskat och kränkande. Samtidigt förutsätts att den som utpekas som trakasserande måste inse att hans eller hennes beteende kränker någon på ett sätt som kan utgöra diskriminering. Den trakasserade bör göra klart för den som trakasserar att beteendet upplevs som kränkande. Det betyder i praktiken att en person inte med framgång kan påstå sig vara diskriminerad genom trakasserier om han eller hon inte låter den som står för trakasserierna förstå att han eller hon känner sig kränkt. I vissa fall kan omständigheterna vara sådana att kränkningen utan vidare måste stå klar för den som trakasserar. I de fallen behövs inga särskilda påpekanden från den som känner sig trakasserad.

Arbetsgivarens utredningsskyldighet

3.2.1 En arbetsgivare som har fått kännedom om att en medarbetare anser sig trakasserad är skyldig att utreda uppgifterna. Vilka utredningsåtgärder som ska vidtas får bedömas från fall till fall beroende uppgifterna i det enskilda fallet, men i normalfallet ingår att ta reda på de närmare omständigheterna kring de uppgivna trakasserierna genom samtal med den medarbetare som känner sig trakasserad och med den eller de som utpekas som trakasserande.

3.2.2 Arbetsgivaren ska inte låta utredningen stanna vid att konstatera att ord står mot ord, utan måste försöka bilda sig en egen uppfattning om trakasserier förekommit. Det är dock inte i alla fall möjligt att ta slutlig ställning till vem av de båda parterna som talar sanning i de fall arbetstagarna lämnar helt oförenliga uppgifter och förhållandena även i övrigt är för oklara.

3.2.3 Arbetsgivaren är skyldig att i förekommande fall av trakasserier vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra trakasserier i framtiden. Det innebär att om arbetsgivaren kommer fram till att en medarbetare utsatts för trakasserier, är arbetsgivaren skyldig vidta åtgärder för att få trakasserierna att upphöra. Om arbetsgivaren efter att ha utrett uppgifterna kommit fram till att det inte förekommit trakasserier är arbetsgivaren, enligt diskrimineringslagen, inte skyldig att vidta åtgärder.

4 UTREDNINGEN

4.1 Bakgrund

4.1.1 är anställd som professor och arbetar vid . Han arbetar idag inom ämnet . Han har arbetat vid Högskolan Dalarna sedan år 2005. Under åren 2007-2008 var han verksam vid men återvände till Högskolan Dalarna år 2009.

4.1.2 är sedan år 2009.

4.1.3 den 21 augusti 2014 till Högskolan anmält att itsatt honom för sexuella trakasserier, Bilaga 1.

4.2 nmälan om sexuella trakasserier

4.2.1 i sin anmälan om sexuella trakasserier i huvudsak tagit upp följande händelser:

4.2.2 Han hjälpte med träning och viktreducering, under en period åren 2009-2010. Träningen skedde under hans ledning några gånger per vecka och de utvecklade en mycket vänskaplig relation. Med tiden blev dock och mer närgången och framförde sexuella anspelningar vid flera tillfällen, bl.a. "träna mig så jag blir snygg och vi kan ha sex" och "jag har aldrig sex, synd om mig". Han blev illa berörd, men försökte alltid att omvandla kommentarerna till skämt. vidrörde honom också på ett mycket närgånget sätt. Han försökte undvika detta genom att dra sig undan, men smekningarna och kramar blev mer och mer påträngande.

4.2.3 Efter det att han slutat träna försökte han begränsa sin kontakt med men i och med att hon var hans chef var det inte möjligt. Såväl verbala som fysiska närmanden har fortsatt därefter.

4.2.4 r har skickat SMS till honom med sexistiskt innehåll, där hon bl.a. kallat honom för "älskling" skrivit "jag älskar dig". har vid flera tillfällen muntligen och i e-postmeddelanden kommenterat hans utseende "Oj vad snygg du såg ut" och "Oj vad snygg du var i håret". Han anser att det är kränkande att få kommentarer om sitt utseende, istället för att uppmärksammas för sin kompetens.

4.2.5 Han har mått mycket dåligt av den behandling han utsatts för och var under en period år sommaren/hösten 2013 sjukskriven pga. depression. Han vågade inte konfrontera med hur illa han mått över hennes beteende, eftersom hon är hans chef och har fullständig makt över hans arbete, hans lön och hela hans arbetssituation. Han anser att r, med hänsyn till hennes bakgrund som feministisk forskare, måste ha varit väl medveten om hur kränkande hennes kommentarer om hans utseende är.

4.2.6 När det blev klart för att han inte var intresserad av henne, utan levde i en relation med i började utsätta kränkande särbehandling i form av förtal, undanhållande av information, fråntagande av arbetsuppgifter, isolering m.m. Detta ledde till att sjuknade i en depression.

4.3 Inställning till I anmälan

4.3.1 nar i korthet lämnat följande kommentarer till anmälan:

4.3.2 har själv bestritt att hon under kommit med sexuella anspelningar eller närmanden mot vare sig under den tid som tränade henne eller under tiden därefter. Hon skämtar aldrig om sex eller alkohol med sina medarbetare, men kan i övrigt ha ett informellt sätt med sina kollegor.

4.3.3 Den period då hon tränade tillsammans med I flera år tillbaka i tiden. Hon gjorde inga närmanden mot honom då och har inte gjort det senare.

4.3.4 Hon har uppfattat att hon har haft en vänskaplig relation med och att den varit ömsesidig. Hon har uppfattat att har varit angelägen om att uppmärksammas när han har förekommit i media eller gjort något bra och hon har som hans chef försökt ge honom uppmärksamhet och beröm.

4.3.5 Hon har skämtsamt kommenterat hans hår vid ett par tillfällen. Det har varit ett internt skämt mellan dem och hon har inte uppfattat att han tagit illa vid sig. Om har tagit illa vid sig av detta, ska hon upphöra med sådana kommentarer och be om ursäkt.

4.3.6 Det SMS som hon skickade på julafton år 2011 där hon skrev att hon älskade var ett svar på ett SMS som han skickat till henne. Hon kommer inte ihåg vad han skrev, men hennes hälsning var enbart vänskapligt menad.

4.3.7 har också i sina kontakter med henne haft ett informellt och vänskapligt sätt. Hon har aldrig trott att han uppfattat hennes kommentarer och agerande som kränkande eller trakasserande.

4.3.8 Hon har inte utsatt I för kränkande särbehandling.

4.4 SMS och E-postmeddelanden

4.4.1 Under utredningen har jag huvudsakligen tagit del av I anmälan och, den 4 september och den 8-9 oktober 2014 talat med ektive S

4.4.2 i har under utredningen visat upp ett antal exempel på de SMS och e-postmeddelanden som han menar varit kränkande.

(i) Ett SMS skickat den 24 december 2011, kl. 15.56 där skrivit: "Älskling! Tack o god jul själv! Jag älskar dig!!!"

(ii) Ett SMS från den 24 oktober 2014, kl. 20.33 som skickat efter det att han hade medverkat i tv-programmet Vetenskapens värld: "Jävlar va stolt jag är över dig! Du var superbra! Och snygg i håret dessutom!! Grattis till ett bra inslag! / ".

(iii) Ett e-postmeddelande från skickat till den 20 november 2013, kl. 8.34 med ärende: "Snygg och smart!" och texten "! Jag såg det inte själv men har nu hört från alla möjliga håll att du var både smart och snygg i TV häromdagen! Jättekul att ni får uppmärksamhet för boken, det är ni värda! Kram

4.4.3 har under utredningen visat upp ett antal exempel på e-postmeddelanden mellan henne och i bl.a. det svar som skickade på e-postmeddelande den 20 november (se ovan (iii)) med texten "Tack kära skickar över länken till programmet som ligger på www.ur.se så att du kan bilda dig en gen uppfattning om du har tid och lust någon gång. [länk utelämnad] Kram

4.4.4 Andra e-postmeddelanden under perioden oktober 2012 – februari 2014 innehåller exempel på vänskapliga hälsningar från både och bl.a. har inlett e-postmeddelanden med "Hej kära fina människan!", "Hej världens bästa och "Hej vännen" samt avslutat med "Sensei", en referens till att tidigare varit tränare.

4.5 Bedömning

4.5.1 Både och har beskrivit att de haft en mycket vänskaplig relation, vilket stöds av de e-postmeddelanden som de båda lämnat in. De är tydligt att de har haft en vänskaplig och delvis skämtsam jargong.

4.5.2 har bestritt att hon kommit med förslag eller närmanden under den period åren 2009-2010 som tränat

Händelserna ligger flera år tillbaka i tiden och [redacted] har därefter, enligt min bedömning, haft en fungerande arbetsrelation. Det har enligt min bedömning inte framkommit något som ger anledning att anse [redacted] som mer trovärdig än [redacted] är det gäller påståendena om närmanden eller anspelningar av sexuell natur.

4.5.3 [redacted] har vidare tagit upp att [redacted] kommit med muntliga och skriftliga kommentarer som varit kränkande och trakasserande, bl.a. kommentarer av hans utseende. [redacted] har också berättat att hon skämtsamt och uppmuntrande berömt hans uppseende, men att det har varit en del av en ömsesidig jargong mellan dem och att hon inte uppfattat att [redacted] tagit illa vid sig av hennes kommentarer.

4.5.4 Enligt [redacted] har han inte sagt ifrån eller förklarat att eller på annat sätt klargjort att han uppfattat kommentarerna och hälsningarna som kränkande. Han har dock menat att det borde ha stått klart för [redacted] med hennes akademiska bakgrund inom genusvetenskap. Under vissa förhållanden kan omständigheterna vara sådana att kränkningen står klar för den som trakasserar, utan särskilda påpekanden. Enligt min bedömning bör man vara försiktig med att dra sådana slutsatser.

4.5.5 I detta fall där [redacted] och [redacted] haft en vänskaplig relation och tilltalat varandra med på ett kamratligt sätt, kan man inte utgå från att [redacted] skulle ha förstått att hennes beteende uppfattats som kränkande av [redacted] med mindre än att han påtalat detta för henne. Det har han inte gjort.

4.5.6 [redacted] har uppgett att det SMS med texten "Jag älskar dig" som skickades på julafton år 2011, var menat som vänskaplig hälsning. Även om [redacted] uppfattat detta uttrycksätt som oönskat eller kränkande, anser jag inte att man kan utgå från att [redacted] insett på vilket sätt [redacted] uppfattat händelsen eftersom han inte påtalat detta för henne.

4.5.7 Mot den bakgrunden är det min bedömning att [redacted] inte har utsatts för sexuella trakasserier.

4.5.8 [redacted] har uppgett att [redacted] ar utsatts för kränkande särbehandling av [redacted] pga. [redacted] relation med [redacted] Frågan om [redacted] satts för kränkande särbehandling är föremål för en separat utredning och behandlas inte i denna utredning.

4.5.9 Enligt min bedömning har N 3. inte blivit utsatt för sexuella trakasserier. Någon skyldighet för Högskolan att vidta några åtgärder för att förhindra fortsatta trakasserier föreligger därför inte. Samtidigt finns det anledning att Högskolan, som ett led i Högskolans systematiska arbetsmiljöarbete, vidtar åtgärder för att säkerställa en god arbetsmiljö för de inblandade personerna.

4.5.10 Som ett led i detta arbete rekommenderar jag att Högskolan erbjuder både och samtal under ledning av en tredje opartisk person med syfte att de ska få tala om hur de upplevt vad som har skett, att de ska få en ökad medvetenhet om hur de uppfattas samt att de gemensamt ska få möjlighet att hitta en ömsesidigt godtagbar lösning på hur de i fortsättningen ska förhålla sig till varandra på arbetsplatsen.

4.5.11 Både ..... och har under utredningen förklarat sig villiga att delta i sådana samtal.